

Buitenstebinnen: een gezonde blik naar buiten

door Jola Prinsen

Dit is het laatste deel in een serie van vier over de summer school, deze keer aandacht voor module 4, met als thema 'ondersteuning onderwijs'.

"Libraries and Teaching and Learning"

Sue Roberts, Dean of Learning Services and SOLSTICE Director aan de Edge Hill University in de UK, is co-editor van het boek "Developing the New Learning Environment : The Changing Role of the Academic Librarian". Zij gaf een prima inleiding op deze module. Bovendien zat haar presentatie in pedagogisch opzicht uitstekend in elkaar: via tussentijdse opdrachten betrok zij haar publiek continue bij de lesstof. Wat mij vooral bijgebleven is:

- Bij haar behandeling van informatievaardigheden legde Sue de nadruk op het denken vanuit de student. Studenten maken zich zorgen over het slagen voor een tentamen/examen. Ze zien niet dat informatievaardigheden daaraan kunnen bijdragen. Het is de taak van de bibliotheek hen daarvan te overtuigen op een manier en in een taal die hen aanspreekt.
- De rol van bibliothecaris is aan het veranderen richting 'docent'. De bibliothecaris hoeft echter geen duizendpoot te worden. Er is een trend naar multi-disciplinaire teams van academici, onderwijstechnici en informatiespecialisten.
- Ook wees Sue ons op nieuwe en spraakmakende fysieke leeromgevingen, zoals de Warwick Learning Grid (<http://www2.warwick.ac.uk/services/library/grid/>) en het Saltire Centre (<http://www.gcal.ac.uk/thesaltirecentre/>) van Glasgow Caledonian University.

Een heel praktische en net zo interactieve presentatie gaf Pierre Gorissen (<http://www.gorissen.info/Pierre/>), consultant bij het ICT en Onderwijs team van Fontys Hogescholen. Pierre sprak over social software. Van tevoren hadden de deelnemers via een wiki (een voorbeeld van social software) een aantal vragen moeten beantwoorden. Enerzijds was dit werd daarmee wat ervaring opgedaan met social software; anderzijds gaf het Pierre inzicht over de achtergronden van deelnemers en hun verwachtingen. Pierre gaf een overzicht van allerlei vormen van social software en hun toepassing in bibliotheken: instant messaging, forums, blogs, RSS, podcasting, vlogging, wikis, social network service, social bookmarking, collaborative real-time editing, en virtual worlds. Daarna discussieerden de deelnemers in groepjes over welke vorm van social software het grootste positieve gevolg zou kunnen hebben voor bibliotheken (wikis, blogs, RSS, instant messaging) en welke vorm het minst geschikt zou zijn voor toepassing in bibliotheken (podcasting, forums, virtual worlds). Deelnemers moesten de resultaten van de discussie toevoegen aan de wiki die zij ook al vóór de cursus gebruikt hadden. Je kunt de resultaten nog steeds nalezen op <http://buildingnetworksoflearners.wikispaces.com/>, en wel onder 'results'.

Ook John Kirriemuir, onderzoeker en consultant bij zijn eigen bedrijf Silversprite, had de deelnemers van tevoren een opdracht gegeven, onder andere om een computerspel te spelen. Zijn lezing ging dan ook over bibliotheken en digitale games. Allereerst gaf hij achtergrondinformatie over de doorsnee gebruiker van computer games (35-45% is vrouw), wanneer, waar en hoe ze spelen en waarom. Vervolgens ging hij in op het gebruik van games in het onderwijs (en wat de rol van de docent dan is) en in de gezondheidszorg. Kirriemuir identificeerde gebieden waar gaming en bibliotheken elkaar raken, variërend van bibliotheken die games in hun collectie opnemen, via het organiseren van gaming events in (openbare) bibliotheken, tot bibliotheekinstructie in de vorm van een game en bibliotheken in online games zoals Second Life (www.secondlife.com). Het was een uitstekende overzichtslezing. Een volgende keer zou ik graag nog wat meer horen over bibliotheekinstructie in de vorm van computer games en wat we als bibliotheken kunnen leren van game interfaces.

Philip Payne, bibliothecaris van het Birbeck College in de UK, had de lastige taak de summer school met zijn lezing af te sluiten. Hij sprak over het meten van de impact van de universiteitsbibliotheek: de gevolgen die bibliotheekdiensten en -producten hebben op het onderzoek en onderwijs. Volgens Philip is het van belang de impact van een bibliotheek te demonstreren omdat bibliotheken duur zijn (bieden we wel genoeg waar voor het geld van ons moederinstituut?) en omdat bibliotheken constant aan verandering onderhevig zijn (maken we wel de juiste keuzes?). Payne sprak voornamelijk over het Impact Initiative project, waarin het gevolg van de bibliotheek werd onderzocht bij 22 Britse universiteiten. Ieder van deze universiteiten mat in dit project iets anders, variërend van de impact van

webpagina's met subject resources tot de impact van een online module voor informatievaardigheden. Enkele resultaten van het project waren:

- beter begrip over hoe de bibliotheek het academisch proces ondersteunt
- betere dialoog met academici en stakeholders
- bijdrage aan de ontwikkeling van het bibliotheekpersoneel
- verbetering van het profiel van de bibliotheek binnen de universiteit

Bij zijn afsluiting wees Philip ons op:

- een nieuw impact assessment initiatief bij bibliotheken in de gezondheidszorg in de UK, zie bijvoorbeeld http://www.cilip.org.uk/specialinterestgroups/bysubject/research_old/training/workshops210906_230107.htm
- een website met allerlei nuttige truucs en tips voor het evalueren van elektronische informatiesystemen (<http://www.evalued.uce.ac.uk/>)
- een speciale aflevering van het tijdschrift Library and Information Research (<http://www.cilip.org.uk/specialinterestgroups/bysubject/research/publications/journal/archive/lir91/>) over het LIRG/SCONUL impact initiative
- een bibliografie over impact en outcome assessment (<http://www.ulb.uni-muenster.de/projekte/outcome/downloads/bibliography-impact+outcome.pdf>), samengesteld in de zomer van 2006 door Roswitha Poll

[Deze tekst werd in december 2006 gepubliceerd in de interne nieuwsbrief van afdeling Library and IT Services van de Universiteit van Tilburg]